

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโดฮา

การทำธุรกิจ ในกาตาร์ ปี 2567

จัดทำ: ตุลาคม 2567

ข้อมูลเบื้องต้นด้านการทำธุรกิจในกาตาร์ ปี 2567
(Doing Business in Qatar 2024)

สารบัญ

1. ภาพรวมระบบเศรษฐกิจกาตาร์
2. ภาพรวมกรอบกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ
3. การจัดตั้งธุรกิจในกาตาร์
4. การจัดเก็บภาษี
5. ประเด็นกฎหมายอื่น ๆ

1. ภาพรวมระบบเศรษฐกิจกาตาร์

1.1 ภาพรวม

- สภาพภูมิศาสตร์ รัฐกาตาร์ (State of Qatar) เป็นแหลมยื่นจากชายฝั่งตะวันออกของคาบสมุทรอาระเบียออกไปในอ่าวเปอร์เซีย มีพื้นที่ 11,700 ตารางกิโลเมตร (ใกล้เคียงกับจังหวัดเชียงราย จังหวัดอุดรธานี) ทิศใต้ติดกับประเทศซาอุดีอาระเบีย นอกชายฝั่งทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือตั้งอยู่ใกล้กับประเทศบาห์เรน โดยภูมิประเทศของกาตาร์ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบประกอบด้วยทรายและเกลือเป็นส่วนใหญ่
- ภาษา ภาษาอาหรับเป็นภาษาราชการ และมีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นการทั่วไป
- ศาสนา ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามนิกายสุหนี่
- หน่วยเงินตรา กาตาร์เรียล (Qatar Riyal) อัตราแลกเปลี่ยนผูกติดกับดอลลาร์สหรัฐ (3.65 กาตาร์เรียล เท่ากับ 1 ดอลลาร์สหรัฐ) และอัตราแลกเปลี่ยน 1 กาตาร์เรียล เท่ากับ 9.5 - 10 บาท โดยประมาณ
- การเมืองการปกครอง กาตาร์มีการปกครองแบบราชาธิปไตย (Constitutional Monarchy) โดยมีเจ้าผู้ครองรัฐ (Amir) เป็นพระประมุข และมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำรัฐบาล ปัจจุบันเจ้าผู้ครองรัฐ (Amir of the State of Qatar) คือ His Highness Sheikh Tamim Bin Hamad Al Thani และนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ คือ His Excellency Sheikh Mohammed bin Abdulrahman bin Jassim Al Thani

1.2 ภาพรวมพัฒนาการด้านเศรษฐกิจของกาตาร์

- ในปี 2567 กาตาร์เป็นประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมสูง 244 พันล้านดอลลาร์ รายได้ต่อหัวประมาณ 8.1 หมื่นดอลลาร์ต่อปี กาตาร์เป็นประเทศที่มีความทันสมัย ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อรองรับภาคการค้า การลงทุน การธนาคาร และภาคธุรกิจ
- ปัจจัยสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของกาตาร์ที่สำคัญ ได้แก่ สถาบันการธนาคารและการเงินความเข้มแข็ง การขยายตัวของธุรกิจนอกอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่ไฮโดรคาร์บอน การปฏิรูปและการพัฒนาประเทศตามวิสัยทัศน์ Qatar National Vision (QNV) 2030 เป็นไปตามเป้าหมาย นอกจากนี้ กาตาร์ยังได้ประโยชน์จากความผันผวนของราคาพลังงานโลกส่งผลให้สถานะการเงินและการคลังของประเทศอยู่ในระดับที่ดีมาก อีกทั้งเศรษฐกิจของกาตาร์ไม่ได้รับผลกระทบเชิงลบจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ภายนอก อาทิ การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก และความแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ เช่น สถานการณ์ในฉนวนกาซา ความตึงเครียดในทะเลแดง และสงครามรัสเซีย-ยูเครน
- กาตาร์มีแหล่งก๊าซธรรมชาติสำรองที่ใหญ่เป็นอันดับสามของโลก และอยู่ระหว่างดำเนินการโครงการขยายแหล่งก๊าซธรรมชาติ North Field South Project Phase II ซึ่งจะทำให้กาตาร์มีปริมาณก๊าซธรรมชาติสำรอง ผลิต และส่งออกสูงที่สุดในโลก ต่อเนื่องยาวนานไปอีกไม่ต่ำกว่า 100 ปี ทั้งนี้ กาตาร์ส่งออก LNG กว่าร้อยละ 70 ให้แก่ประเทศในเอเชีย ได้แก่ จีน อินเดีย เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น
- อย่างไรก็ตาม กาตาร์ยังมีความจำเป็นด้านผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศในหลายสาขา รวมทั้งการพึ่งพาแรงงานต่างชาติ โดยเฉพาะจากประเทศในภูมิภาคเอเชียใต้และแอฟริกา เพื่อทำงานด้านการก่อสร้าง งานเทศบาล แรงงานพื้นฐาน นอกอาคาร ขณะที่ชาวฟิลิปปินส์จะได้รับการว่าจ้างให้เข้ามาทำงานในภาคบริการ เนื่องจากพื้นฐานการศึกษาและความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

1.3 วิสัยทัศน์ Qatar National Vision (QNV) 2030

กาตาร์ได้ประกาศวิสัยทัศน์ Qatar National Vision (QNV) โดยมีเป้าหมายในการเปลี่ยนกาตาร์ให้กลายเป็นประเทศที่เจริญก้าวหน้าภายในปี ค.ศ. 2030 ที่มีความสามารถในการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสร้างมาตรฐานการครองชีพที่ดีให้แก่ประชาชนและคนรุ่นต่อไป โดยมีกรอบการพัฒนาบนเสาหลัก 4 ประการดังนี้

1. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ – การพัฒนาศักยภาพประชากรในการรักษาความเจริญรุ่งเรืองของสังคม
2. การพัฒนาสังคม - การสร้างสังคมที่ยุติธรรมและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยยึดมั่นในคุณธรรมและส่งเสริมบทบาทสำคัญของกาตาร์ในความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนา
3. การพัฒนาเศรษฐกิจ - การพัฒนาเศรษฐกิจที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีความหลากหลาย สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและสร้างมาตรฐานการครองชีพที่ดีสำหรับทุกคน
4. การพัฒนาสิ่งแวดล้อม – การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.4 Third National Development Strategy 2024-2030

เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2567 กาตาร์ ประกาศใช้ Third National Development Strategy 2024-2030 เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ ระหว่างปี ค.ศ. 2024 - 2030 และเป็นแผนระยะสุดท้ายในการขับเคลื่อนการบรรลุวิสัยทัศน์ QNV 2030 เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของกาตาร์ในการเผชิญกับความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และพัฒนาให้กาตาร์เป็นสังคมก้าวหน้าภายในปี ค.ศ. 2030 โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนา 7 ด้าน ได้แก่

1. การเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน มุ่งผลักดันอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยต่อปีที่ 4% จนถึงปี ค.ศ. 2030 และสนับสนุนความหลากหลายทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ กาตาร์อยู่ระหว่างการพัฒนายุทธศาสตร์ความมั่นคงทางอาหาร วาระปี ค.ศ. 2024 – 2030
2. ความยั่งยืนทางการเงิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการบริหารจัดการงบประมาณและนโยบายทางการเงินของประเทศ และเพิ่มสัดส่วนรายได้ของประเทศจากอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่น้ำมัน
3. การส่งเสริมแรงงานเพื่อรองรับอนาคต ปรับปรุงนโยบายการจ้างงานเพื่อเพิ่มสัดส่วนชาวต่างชาติที่มีศักยภาพและแรงงานมีฝีมือ (high-skilled) และการพัฒนาภาวะเป็ียบที่เกี่ยวข้องด้านแรงงานเพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
4. การส่งเสริมสังคมที่ครอบคลุมที่มุ่งเสริมสร้างครอบครัวที่เข้มแข็ง พัฒนาระบบสาธารณสุขพื้นฐาน และการเพิ่มอัตราการเกิดของคนในประเทศ
5. การยกระดับมาตรฐานการครองชีพระดับสูง มุ่งพัฒนามาตรฐานการครองชีพ ผลักดันให้กาตาร์เป็นจุดหมายปลายทางระดับโลกในการทำงานและการใช้ชีวิต
6. ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการปกป้องคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. หน่วยงานราชการที่มีประสิทธิภาพและความเป็นเลิศ สร้างบริการภาครัฐและรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

* * * * *

2. ภาพรวมกรอบกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ

ภายใต้รัฐธรรมนูญกาตาร์ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005 กำหนดให้การปกครองรัฐกาตาร์บริหารโดยเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ ซึ่งแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีเพื่อสนับสนุนการบริหารราชการแผ่นดิน และมี Shura Council ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติในการพิจารณาร่างกฎหมายที่จัดทำและเสนอผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้สมาชิก Shura Council อาจเสนอร่างกฎหมายใหม่เองได้ โดยการเสนอผ่านคณะกรรมการสิทธิการของ Shura Council เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาของสมาชิก Shura Council เต็มคณะ เมื่อร่างกฎหมายผ่านการพิจารณาจะถูกส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ทั้งนี้ ร่างกฎหมายทุกฉบับจะต้องนำเสนอให้เจ้าผู้ครองรัฐฯ พิจารณานุมัติในขั้นตอนสุดท้ายต่อไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

หนึ่งในหลักของกฎหมายในกาตาร์ ได้แก่ หลักกฎหมายศาสนาอิสลาม หรือกฎหมายชารีอะห์ (Islamic Shari'a) โดยตามมาตรา 1 แห่งกฎหมายหมายเลข (22) ปี 2004 ประมวลกฎหมายแพ่ง ระบุว่า หากไม่มีกฎหมายเฉพาะที่ควบคุมสถานการณ์ภายใต้กฎหมาย ผู้พิพากษาจะตัดสินตามข้อกำหนดของกฎหมายชารีอะห์

กาตาร์มีระบบศาล 3 ระดับ ได้แก่ (1) ศาลชั้นต้น (Court of First Instance) (2) ศาลอุทธรณ์ (Court of Appeal) และ (3) ศาลฎีกา (Court of Cassation) ทั้งนี้ สามารถอุทธรณ์คำตัดสินของศาลชั้นต้นต่อศาลอุทธรณ์ และสามารถอุทธรณ์คำตัดสินของศาลอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา นอกจากนี้ กาตาร์จัดตั้งศาลการลงทุนและการพาณิชย์ (Investment & Commerce Court) ขึ้นในปี ค.ศ. 2021 เพื่อทำการพิจารณา/แก้ไขข้อพิพาททางการค้าเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายพิเศษเป็นการเฉพาะสำหรับการทำธุรกรรมทางการค้าและการดำเนินการทางพาณิชย์ ให้ยึดถือตามประมวลกฎหมายแพ่ง (Civil Code) ซึ่งถือว่า สัญญาระหว่างคู่สัญญามีผลบังคับใช้สูงสุด

กาตาร์มีเขตเศรษฐกิจพิเศษหลายแห่งทั้งบนบกและนอกชายฝั่ง ซึ่งรวมถึง Qatar Financial Centre ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการภายใต้กรอบกฎหมาย ภาษี และกฎระเบียบ เป็นอิสระของตนเอง และดำเนินการควบคู่ไปกับกรอบกฎหมายอื่น ๆ ของกาตาร์ นอกจากนี้ ยังมีเขตปลอดอากร (Qatar Free Zone) สองแห่งภายใต้ QFZA (Qatar Free Zone Authority) และ QSTP (Qatar Science and Technology Park หรืออุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกาตาร์) และ MCQ (Media City Qatar) ที่จัดตั้งขึ้นใหม่

* * * * *

3. การจัดตั้งธุรกิจในกาตาร์

ผู้ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจในกาตาร์จำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับภายใต้หน่วยงานต่าง ๆ ของกาตาร์ ซึ่งมีกฎระเบียบ ขอบเขต ข้อจำกัด และสิทธิประโยชน์สำหรับธุรกิจต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ การจดทะเบียนบริษัทขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และประเภทธุรกิจ โดยนักลงทุนต่างชาติจำเป็นต้องศึกษารูปแบบและประเภทการจดทะเบียนฯ ที่เหมาะสม โดยการจัดตั้งธุรกิจในกาตาร์สามารถจัดตั้งได้ภายใต้ 4 หน่วยงาน ได้แก่ (1) กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (Ministry of Commerce & Industry - MOCI) (2) Qatar Financial Centre (QFC) (3) Qatar Free Zone Authority (QFZA) และ (4) อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกาตาร์ (Qatar Sciences and Technology Park - QSTP)

โดยทั่วไป การจัดตั้งบริษัทในกาตาร์ (ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล) ต้องมีบุคคลสัญชาติกาตาร์ถือครองสัดส่วนหุ้นไม่น้อยกว่า 51% โดยนักลงทุนต่างชาติถือครองหุ้นได้ไม่เกิน 49% อย่างไรก็ตาม มีบางธุรกิจที่เมื่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติดำเนินการ อาทิ การธนาคารและการประกันภัย (เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะรัฐมนตรี) หน่วยงานพาณิชย์ (Commercial agencies) และกิจกรรมอื่นๆ ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ กฎระเบียบ ขอบเขต ข้อจำกัด และสิทธิประโยชน์ของการจัดตั้งบริษัทในกาตาร์อาจแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับประเภทของการจดทะเบียน

1. กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (Ministry of Commerce & Industry - MOCI)

การจัดตั้งนิติบุคคลภายใต้กระทรวงพาณิชย์กาตาร์เป็นไปตามกฎหมายหุ้นส่วน/บริษัท หมายเลข 11 ปี ค.ศ. 2015 แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎหมายหมายเลข 8 ปี 2021 ("กฎหมายหุ้นส่วน/บริษัท ") และกฎหมายการลงทุนของต่างชาติ หมายเลข 1 ปี ค.ศ. 2019 ("กฎหมายการลงทุนของต่างชาติ")

ภายใต้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติฯ นักลงทุนต่างชาติอาจได้รับการยกเว้นจากข้อจำกัดในการถือหุ้นได้ไม่เกิน 49% โดยอนุญาตให้ชาวต่างชาติสามารถถือครองหุ้นบริษัทได้สูงสุดถึง 100% ทั้งนี้ บริษัทการค้าที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กาตาร์หลายแห่งได้รับการยกเว้นในลักษณะดังกล่าว

ภายใต้กฎหมายหุ้นส่วน/บริษัท กำหนดการจดทะเบียนบริษัทไว้ 7 ประเภทดังนี้

1. **ห้างหุ้นส่วนจำกัด (Limited Partnership)** ประกอบด้วย 2 ประเภท ได้แก่ (1) หุ้นส่วนทั่วไป/ร่วมทุน คือ ผู้ที่จัดการบริษัทและรับผิดชอบหนี้สินทั้งหมดของบริษัทร่วมกันโดยทรัพย์สินส่วนตัวของตน และ (2) หุ้นส่วนจำกัด/หุ้นส่วนที่ไม่เปิดเผยตัว คือ ผู้ที่สนับสนุนเงินทุนของบริษัท โดยไม่มีการรับผิดชอบต่อภาระผูกพันของบริษัท ยกเว้นในขอบเขตของเงินที่ลงทุนกับบริษัท

2. **บริษัทร่วมทุน (Joint Liability Company)** ประกอบด้วยบุคคลสองคนขึ้นไป ซึ่งจะต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อภาระผูกพันของบริษัท

3. **บริษัทร่วมทุนที่ไม่ได้จดทะเบียน (Unincorporated Joint Venture Company)** บริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่สาม ไม่ได้มีสถานะทางกฎหมาย และไม่ต้องอยู่ภายใต้ขั้นตอนการดำเนินการใดๆ

4. **บริษัทผู้ถือหุ้น (Joint Stock/Shareholding Companies)** ซึ่งอาจเป็นบริษัทมหาชนหรือบริษัทเอกชนก็ได้

4.1 **บริษัทมหาชน** คือ บริษัทที่ทุนจดทะเบียนแบ่งออกเป็นหุ้นเท่า ๆ กันและสามารถซื้อขายได้ ผู้ถือหุ้นจะรับผิดชอบเฉพาะในขอบเขตของเงินทุนเท่านั้น ทุนจดทะเบียนของบริษัทต้องไม่ต่ำกว่าสิบล้าน (10,000,000) กาตาร์เรียล

4.2 บริษัทเอกชน คือ บริษัทที่มีจำนวนผู้ก่อตั้งไม่น้อยกว่า 5 คน โดยอาจจัดตั้งเสนอขายหุ้นต่อสาธารณะหรือไม่ก็ได้ ทุนจดทะเบียนของบริษัทจะต้องไม่ต่ำกว่าสองล้าน (2,000,000) บาท

5. ห้างหุ้นส่วนจำกัดโดยหุ้น (Partnership Limited by Shares) ประกอบด้วย (1) กลุ่มหุ้นส่วนที่มี active partner หนึ่งคนหรือมากกว่านั้นซึ่งรับผิดชอบร่วมกันในหนี้สินทั้งหมดของบริษัท และ (2) กลุ่มหุ้นส่วนที่มี non-active partner หนึ่งคนหรือมากกว่านั้นซึ่งรับผิดชอบหนี้สินของบริษัทในขอบเขตของหุ้นที่ตนถือครองในบริษัทเท่านั้น

6. บริษัทจำกัด (Limited Liability Company) ประกอบด้วยบุคคลหนึ่งคนหรือมากกว่าแต่ไม่เกินห้าสิบคน โดยแต่ละบุคคลจะรับผิดชอบเฉพาะส่วนของหุ้นที่ตนถือครองในบริษัทเท่านั้น โดยหุ้นส่วนจะไม่สามารถถือเป็นหลักทรัพย์ที่ซื้อขายได้ นอกจากนี้ ความรับผิดชอบของผู้ถือหุ้นจะจำกัดตามที่ระบุการผูกพันในการจดทะเบียน

7. บริษัทโฮลดิ้ง (Holding Company) อาจอยู่ในรูปแบบของบริษัทมหาชนหรือบริษัทเอกชน โดยบริษัทโฮลดิ้งจะควบคุมด้านการเงินและการบริหารจัดการของบริษัทอื่น ๆ ที่ตนถือครองหุ้นในสัดส่วนไม่น้อยกว่า 51% ทุนจดทะเบียนของบริษัทโฮลดิ้งจะต้องไม่ต่ำกว่าสิบล้าน (10,000,000) บาท และวัตถุประสงค์ของบริษัทจะต้องเป็นไปตามที่ระบุภายใต้กฎหมายหุ้นส่วน/บริษัท

การตั้งสำนักงานสาขา

1. สาขาของบริษัทต่างชาติ

นักลงทุนต่างชาติสามารถจดทะเบียนสาขาของบริษัทต่างชาติ (100% foreign-owned) ในกาตาร์ได้หากบริษัทฯ มีการจัดทำสัญญากับกระทรวง หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานหรือสถาบันสาธารณะ หรือบริษัท/สถาบันที่ถือหุ้นโดยรัฐ โดยจะต้องปฏิบัติดังนี้

- 1) สาขาของบริษัทต่างชาติในรัฐกาตาร์จะต้องเป็นผู้ดำเนินการตามสัญญา
 - 2) สัญญาจะต้องทำการดำเนินการกับกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง หน่วยงานของรัฐ หน่วยงาน หรือสถาบันสาธารณะ หรือบริษัทหรือสถาบันที่รัฐมีส่วนร่วม
 - 3) การจดทะเบียนการค้าและขอรับใบอนุญาตการค้าสำหรับสาขาของบริษัทต่างชาติที่จะเป็นผู้ดำเนินการตามสัญญาดังกล่าว จะสามารถดำเนินการได้หลังจากได้รับการคัดเลือกและก่อนลงนามในสัญญา
 - 4) ปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ของหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายตลอดระยะเวลาของสัญญา
 - 5) สามารถต่ออายุทะเบียนการค้าและใบอนุญาตการค้าสำหรับสาขาของบริษัทฯ ได้ตลอดระยะเวลาของสัญญา
- ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีสามารถแก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่ม ลด หรือควบรวมสาขาของบริษัทฯ ได้ตามข้อเสนอของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ข้อพิจารณาหลักประการหนึ่งเกี่ยวกับการดำเนินการกิจการสาขาของต่างชาติ ได้แก่ กฎหมายภาษีที่กำหนดให้มีการหักภาษีตามสัญญา ซึ่งกำหนดให้มีการหักภาษีออกจากการชำระเงินที่เจ้าของสัญญาจ่ายให้กับสาขา (Contract Tax Retention) โดยจะสามารถขอคืนภาษีดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อปฏิบัติตามสัญญาอย่างครบถ้วน

2. สาขาบริษัทของสมาชิกกลุ่มประเทศความร่วมมืออ่าวอาหรับ หรือกลุ่มประเทศ GCC

กฎหมายหมายเลข 7 ปี ค.ศ. 2017 กำหนดให้ "บริษัทของกลุ่มประเทศ GCC" สามารถเปิดสาขาบริษัทในกาตาร์ได้ โดยจะต้องปฏิบัติดังนี้

- 1) บริษัทจะต้องถือครอง/เป็นเจ้าของโดยพลเมืองกลุ่มประเทศ GCC ทั้งหมด
- 2) บริษัทจะต้องจดทะเบียนในประเทศใดประเทศหนึ่งของกลุ่มประเทศ GCC มาแล้วไม่ต่ำกว่า 3 ปี
- 3) กิจการของบริษัทจะต้องเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่พลเมืองกลุ่มประเทศ GCC ได้รับอนุญาตให้ประกอบอาชีพ
- 4) บุคคลที่บริษัทแต่งตั้งให้เป็นผู้จัดการสาขาควรเป็นพลเมืองกลุ่มประเทศ GCC

3. สำนักงานตัวแทนการค้า (Representative Trade Office - RTO)

มติของรัฐมนตรีหมายเลข 396 ปี ค.ศ. 2017 กำหนดให้นิติบุคคลต่างชาติสามารถจัดตั้งสำนักงานตัวแทนการค้าที่เป็นของชาวต่างชาติทั้งหมดในกาตาร์ได้ โดยการจัดตั้ง RTO เป็นตัวเลือกที่เหมาะสมสำหรับบริษัทที่ต้องการทำการตลาด (market) สำหรับผลิตภัณฑ์และบริการในกาตาร์เท่านั้น โดยจะมีขอบเขตกิจกรรมที่ได้รับอนุญาตอย่างจำกัด และไม่ได้ได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจกรรมเชิงพาณิชย์เพื่อแสวงหากำไรในกาตาร์ อาทิ การขายสินค้าและบริการ ทั้งนี้ บริษัทที่ประสงค์ที่จะก่อตั้งสำนักงานตัวแทนการค้าสามารถยื่นขอจดทะเบียนได้ที่กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม

2. Qatar Financial Centre (QFC)

QFC อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถถือครองหุ้นได้ 100% ในธุรกิจที่ได้รับอนุญาต โดยนิติบุคคลที่จดทะเบียนภายใต้ QFC สามารถเข้าถึงตลาดภายในประเทศได้อย่างอิสระ โดยต้องตั้งสำนักงานฯ ในสถานที่ที่กำหนดโดย QFC ในกาตาร์ ทั้งนี้ โดยทั่วไป ธุรกิจที่สามารถจดทะเบียนภายใต้ QFC แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) กิจกรรมควบคุม (regulated activities) และ (2) กิจกรรมไม่ควบคุม (non-regulated activities) โดย Qatar Financial Centre Regulatory Authority (QFCRA) เป็นหน่วยงานกำกับดูแลอิสระที่รับผิดชอบในการอนุญาตให้ธุรกิจต่าง ๆ ที่เป็น regulated activities ในขณะที่ Qatar Financial Centre Authority (QFCA) เป็นหน่วยงานด้านการค้าและกลยุทธ์ของ QFC ทำหน้าที่พิจารณาคำขอใบอนุญาตให้ธุรกิจต่าง ๆ ที่เป็น non-regulated activities

2.1 กิจกรรมควบคุม (regulated activities) ได้แก่ ธุรกิจการเงิน การธนาคารและการลงทุน ธุรกิจประกันภัย การบริหารกองทุน การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกองทุน ธุรกิจผู้รับมอบอำนาจ และธุรกิจทางการเงินอื่น ๆ

2.2 กิจกรรมไม่ควบคุม (non-regulated activities) เดิมจำกัดอยู่เพียงงานบริการระดับมืออาชีพที่สนับสนุนบริษัทการเงิน ต่อมารวมถึงบริการต่างๆ เช่น การจัดการทรัพย์สินทางปัญญา บริการที่ปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ อสังหาริมทรัพย์ การจัดการงาน และการจัดการกีฬาและกิจกรรม

ทั้งนี้ ธุรกิจต่าง ๆ ข้างต้นอาจจะไม่ครอบคลุมทั้งหมด โดย QFCA ยังคงพิจารณาประเภทธุรกิจใหม่ ๆ เป็นรายกรณี ภายใต้ขอบข่ายที่เหมาะสมสำหรับ QFC นอกจากนี้ QFC ยังเปิดโอกาสให้นักลงทุนชาวกาตาร์สามารถรับสิทธิลดหย่อนภาษีภายใต้กฎหมายภาษีของรัฐ (เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล) ในกรณีถือครองความเป็นเจ้าของโดยชาวกาตาร์อย่างน้อย 90%

Single-Family Offices สามารถจัดตั้งภายใต้ QFC เพื่อวัตถุประสงค์ในการให้บริการและดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น กิจกรรมหรือบริการด้านการลงทุนและการเงิน การจัดเตรียมหรือจัดหาผู้ดูแลทรัพย์สิน โดยจะต้องมีสินทรัพย์ที่สามารถลงทุนหรือเป็นเงินสด ไม่น้อยกว่า 5,000,000 ดอลลาร์สหรัฐ

รูปแบบทางกฎหมายของนิติบุคคล นิติบุคคลภายใต้ QFC มีรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. **บริษัทจำกัด Limited Liability Company (LLC)** บริษัท LLC สามารถจัดตั้งภายใต้ QFC ทั้งสำหรับกิจกรรมควบคุม (regulated activities) และกิจกรรมไม่ควบคุม (non-regulated activities) ข้างต้น ทั้งนี้ การจัดตั้งบริษัท LLC สำหรับกิจกรรมควบคุม (regulated activities) จะต้องได้รับใบอนุญาตเพิ่มเติมจาก QFC Regulatory Authority โดยบริษัท LLC จะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกอย่างน้อยหนึ่งคนและผู้บริหารระดับสูง (Senior Executive Function) ที่มีถิ่นพำนักในกาตาร์
2. **บริษัทจำกัดโดยการค้ำประกัน (Company Limited by Guarantee - LLC(G) LLC(G)** เป็นนิติบุคคลแยกต่างหากที่ไม่จำเป็นต้องมีทุนจดทะเบียนใด ๆ โดยต้องมีสมาชิกอย่างน้อยหนึ่งคน ซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่มีสัญชาติใดก็ได้ โครงสร้างทางกฎหมายนี้เหมาะสมที่สุดสำหรับสมาคมธุรกิจ หอการค้า สมาคมวิชาชีพ สมาคมเทคนิค และองค์กรอื่น ๆ ในลักษณะดังกล่าว
3. **บริษัทพิเศษในรูปแบบของ LLC (Special Companies, in the form of an LLC)** QFC อนุญาตให้จัดตั้งบริษัทพิเศษสองประเภทซึ่งอยู่ในรูปแบบ LLC ได้แก่ บริษัทเพื่อวัตถุประสงค์พิเศษ (Special Purpose Company - SPC) และบริษัทโฮลดิ้ง (Holding Company - HoldCo) โดยบริษัทพิเศษทั้งสองประเภทนี้อยู่ภายใต้กฎระเบียบเฉพาะ และมีข้อกำหนดการปฏิบัติตามหลังการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทที่แตกต่างจาก LLC เล็กน้อย โดย SPC และ HoldCo สามารถจัดตั้งได้เฉพาะกิจกรรมที่ระบุไว้ในระเบียบที่เกี่ยวข้องเท่านั้น
4. **สำนักงานครอบครัวเดี่ยว ในรูปแบบของ LLC (Single Family Offices, in the form of an LLC (SFO)** สำนักงานครอบครัวเดี่ยว (SFO) สามารถบริหารธุรกิจ การลงทุน และทรัพย์สินของครอบครัวที่ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลซึ่งสืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษร่วมกันหรือคู่สมรส (รวมทั้งหม้าย ไม่ว่าจะแต่งงานใหม่หรือไม่ก็ตาม) โดย SFO จะต้องมีส่วนทรัพย์ที่สามารถลงทุนได้หรือเป็นเงินสด (สินทรัพย์ที่สามารถขายได้ในช่วงระยะเวลา 180 วัน) มูลค่าไม่ต่ำกว่า 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
5. **สโมสรการลงทุนในรูปแบบของ LLC (Investment Clubs, in the form of an LLC (LLC(IC)) LLC(IC)** คือ นิติบุคคลที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมโดยระเบียบการเงินปกติ โดยอนุญาตให้กลุ่มบุคคลสามารถลงทุนร่วม และต้องมีสมาชิกอย่างน้อย 2 คนและไม่เกิน 15 คน (สามารถเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่มีสัญชาติใดก็ได้)
6. **บริษัทจำกัด (มหาชน) Limited Liability Company (Public) (LLC(Public))** เมื่อ LLC ได้รับการอนุมัติให้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กาตาร์ (QSE) หรือตลาดหลักทรัพย์อื่น ๆ โดยต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานตลาดการเงินกาตาร์ (QFMA) และ QSE หรือตลาดหลักทรัพย์หรือหน่วยงานกำกับดูแลอื่น ๆ แล้ว บริษัทดังกล่าวจะได้รับการกำหนดให้เป็น LLC (มหาชน) เมื่อมีการจดทะเบียน
7. **ห้างหุ้นส่วนจำกัด Limited Liability Partnership (LLP)** LLP สามารถจดทะเบียนใน QFC ได้สำหรับทั้งกิจกรรมที่ควบคุมและไม่ควบคุม เป็นนิติบุคคลแยกต่างหากที่ควบคุมโดยข้อตกลง LLP มีสมาชิกอย่างน้อย 2 คนจากสัญชาติใดก็ได้ และไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับทุนหุ้นจดทะเบียนสำหรับ LLP ที่ดำเนินกิจกรรมที่ไม่ได้ควบคุม
8. **ห้างหุ้นส่วนจำกัด Limited Partnership (LP)** LP ไม่ใช่นิติบุคคลทางกฎหมายที่แยกจากกัน และเป็นห้างหุ้นส่วนที่ประกอบด้วยหุ้นส่วนสามัญ 1 คนและหุ้นส่วนจำกัดอย่างน้อย 1 คน โดยหุ้นส่วนสามัญมีความรับผิดชอบไม่จำกัด ขณะที่หุ้นส่วนจำกัดมีความรับผิดชอบที่จำกัดและไม่เข้าร่วมในการบริหารธุรกิจ และกิจการของหุ้นส่วน

9. **หุ้นส่วนสามัญ General Partnership (GP)** GP ไม่ใช่นิติบุคคลทางกฎหมายที่แยกจากกัน และเป็นหุ้นส่วนระหว่างบุคคลสองคนขึ้นไปที่ดำเนินธุรกิจร่วมกัน โดยหุ้นส่วนแต่ละคนในหุ้นส่วนสามัญมีความรับผิดชอบไม่จำกัด และเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกันและแยกกันกับหุ้นส่วนคนอื่น ๆ สำหรับหนี้สินและภาระผูกพันของหุ้นส่วน ทั้งนี้ หุ้นส่วนสามัญจะลงทะเบียนกับ QFC ก็ได้
10. **บริษัทสาขา (ของบริษัทที่ไม่ใช่ QFC ของ LLP ที่ไม่ใช่ QFC ของ LP ที่ไม่ใช่ QFC)** คือ บริษัทสาขาที่จดทะเบียนใน QFC ไม่มีสถานะทางกฎหมาย และแยกต่างหากจากบริษัทแม่ที่ไม่ใช่ QFC (non-QFC parent) ซึ่งเป็นผู้จดทะเบียนบริษัทสาขา โดยบริษัทสาขาจะต้องแต่งตั้งและมีตัวแทนหลักที่มีถิ่นพำนักอยู่ในกาตาร์ ทั้งนี้ บริษัทแม่จะเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการปฏิบัติตามข้อกำหนดทั้งหมดของบริษัทสาขา QFC
11. **มูลนิธิ** เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นโดยบุคคลหนึ่งคนหรือมากกว่า โครงสร้างทางกฎหมายนี้เหมาะสำหรับวัตถุประสงค์ในการปกป้องทรัพย์สินและความลับ หรือเป็นแนวทางแก้ปัญหาสำหรับการวางแผนจัดการมรดกและการสืบทอด โดยผู้ก่อตั้งจะสามารถควบคุมทรัพย์สินได้ มูลนิธิ QFC จำเป็นต้องได้รับการจดทะเบียนและได้รับอนุญาต การสมัครจดทะเบียนมูลนิธิจะต้องทำโดยบุคคลที่จะเป็นตัวแทนจดทะเบียนของมูลนิธิ
12. **ทรัสต์ (Trust)** ไม่ใช่นิติบุคคลและไม่มีสถานะทางกฎหมายในตัวเอง แต่หมายถึงข้อตกลงในฐานะผู้ไว้วางใจกับผู้จัดตั้งทรัสต์ ผู้ดูแลทรัพย์สิน และผู้รับผลประโยชน์ โดย QFC เป็นสถานที่เดียวในกาตาร์ที่มีระบบกฎหมายของทรัสต์ และอนุญาตให้ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทรัพย์สินของทรัสต์ได้ 100%

3. Qatar Free Zones Authority (QFZA)

QFZA เป็นหน่วยงานอิสระที่จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 2018 (ภายใต้กฎหมายหมายเลข (34) ปี ค.ศ. 2005 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาหมายเลข (21) ปี ค.ศ. 2017) เพื่อดูแลและควบคุมเขตปลอดอากร (Free Zones) ในกาตาร์ ซึ่งมีสิทธิประโยชน์แก่ภาคธุรกิจที่ประสงค์จะขยายธุรกิจไปประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก อาทิพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ที่ดินก่อสร้าง และการเข้าถึงระบบคมนาคมขนส่ง การเข้าถึงกองทุนที่ได้รับการสนับสนุน QFZA เพื่อส่งเสริมการเติบโตของธุรกิจ ความพร้อมของกำลังแรงงานและระบบวีซ่า การยกเว้นภาษี การอนุญาตให้ชาวต่างชาติถือครองได้ 100% และการส่งเงินทุนกลับประเทศเต็มจำนวน (full capital repatriation) และโอกาสในการเป็นหุ้นส่วน

ในเบื้องต้น QFZA มุ่งให้ลำดับความสำคัญ 3 ภาคส่วน ได้แก่ โลจิสติกส์ เคมีภัณฑ์ และเทคโนโลยี/นวัตกรรมใหม่ ๆ โดยปัจจุบัน กาตาร์มี 2 เขตปลอดอากร ได้แก่ เขต Ras Bufontas (เขตปลอดอากรสนามบิน) และเขต Umm Al Houl (เขตปลอดอากรท่าเรือ) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเขตเศรษฐกิจพิเศษที่กำหนดไว้ก่อนหน้านี้ นอกจากนี้ QFZA อยู่ระหว่างการสร้างพื้นที่เฉพาะ เพื่อช่วยให้บริษัทได้รับประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการวิจัยและนวัตกรรม และคาดว่าจะมีการพัฒนาเขตปลอดอากรเพิ่มเติมในอนาคตซึ่งอยู่ภายใต้การพัฒนาของ "Manateq" รวมถึงการขยายตัวเลือกการลงทุนในโลจิสติกส์พาร์ค (Logistics Parks) เขตอุตสาหกรรม และเขตคลังสินค้า ทั้งนี้ รูปแบบนิติบุคคลที่นักลงทุนต่างชาตินิยมจดทะเบียนภายใต้ QFZA คือ การตั้งสาขาของบริษัทต่างชาติหรือ LLC

4. อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกาตาร์ (Qatar Science and Technology Park - QSTP)

QSTP ก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมให้บริษัทต่างชาติและสถาบันวิจัยจากทั่วโลกพัฒนาและนำเทคโนโลยีมาใช้ในเชิงพาณิชย์ในกาตาร์ รวมถึงสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจด้านเทคโนโลยีสำหรับผู้ประกอบการ โดยมีเป้าหมาย

เพื่อส่งเสริมและกระจายสัดส่วนทางเศรษฐกิจนอกเหนือจากอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติของกาตาร์ ตลอดจนการส่งเสริมการพัฒนาประเทศตามวิสัยทัศน์ Qatar National Vision 2030

นิติบุคคลภายใต้ QSTP จะต้องตั้งสำนักงานในเขต QSTP และจะได้รับอนุญาตให้ดำเนินธุรกิจตามที่ระบุในใบอนุญาตเท่านั้น โดยจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลและสามารถนำเข้าสินค้าและบริการต่าง ๆ โดยไม่ต้องเสียพิกัดศุลกากร แต่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีที่ได้รับยกเว้นภาษีกับ General Tax Authority (GTA) ของกาตาร์ ทั้งนี้ รูปแบบนิติบุคคลที่นักลงทุนต่างชาตินิยมจดทะเบียนภายใต้ QSTP คือ การตั้งสาขาของบริษัทต่างชาติ หรือ LLC รวมถึงสามารถเป็นบริษัทมหาชนและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กาตาร์ได้

5. การบริหารธุรกิจในรูปแบบอื่น ๆ

5.1 ตัวแทนทางการค้า (Commercial Agency)

กฎหมายตัวแทนทางการค้า (ฉบับที่ 8 ปี ค.ศ. 2002) และแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎหมายฉบับที่ 2 ปี ค.ศ. 2016 กับการควบคุมตัวแทนทางการค้าในกาตาร์ และให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการที่จดทะเบียนการค้าในลักษณะ Commercial Agency สามารถนำเข้าสินค้าได้โดยตรง แม้ว่าสินค้านั้นจะมีตัวแทนท้องถิ่นที่ได้รับอนุญาตแล้วก็ตาม รวมถึงมีสิทธิได้รับค่านายหน้า (commission) จากการค้าขายที่เกิดขึ้นภายในกาตาร์ นอกจากนี้ กำหนดให้ MOCI สามารถกำหนดเงื่อนไขและการควบคุมที่เกี่ยวข้องตามหลักการของการต่างตอบแทน (principle of reciprocity) ในกรณีนี้ผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าที่มีผู้จัดจำหน่ายในท้องถิ่นอยู่แล้ว

การแต่งตั้งตัวแทนทางการค้าในกาตาร์จะทำให้ธุรกิจต่างชาติสามารถขายสินค้าและผลิตภัณฑ์ในกาตาร์ผ่านตัวแทนโดยไม่ต้องมีสถานภาพทางกฎหมายในกาตาร์ โดยตัวแทนทางการค้าจะต้องเป็นคนสัญชาติกาตาร์หรือเป็นนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของโดยคนสัญชาติกาตาร์ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม อาจมีความซับซ้อนในกรณีที่ตัวแทนทางการค้าไม่เพียงแต่นำเข้าสินค้าและผลิตภัณฑ์เท่านั้น แต่การนำเข้าดังกล่าวต้องมีการบริการติดตั้ง การบำรุงรักษา การฝึกอบรมและบริการอื่น ๆ ที่ไม่สามารถดำเนินการโดยตัวแทนทางการค้าได้

5.2 การดำเนินการโดยไม่ได้จดทะเบียนพาณิชย์

ในอดีต ธุรกิจของคนต่างชาติสามารถจดทะเบียนสถานประกอบการถาวร (Permanent Establishment) กับ GTA หรือได้รับวีซ่าธุรกิจระยะสั้นสำหรับพนักงานหรือลูกจ้างภายใต้การอุปถัมภ์โดยนักธุรกิจหรือให้พนักงานหรือลูกจ้างของตนเข้ากาตาร์โดยใช้วีซ่าท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการดำเนินกิจกรรมทางการค้าในกาตาร์โดยไม่ได้จดทะเบียนนิติบุคคลตามกฎหมายถือเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายการลงทุนของต่างชาติ ซึ่งมีโทษจำคุกและ/หรือปรับ และธุรกิจอาจถูกห้ามดำเนินการในกาตาร์ในอนาคต

5.3 บริษัทร่วมทุนที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล (Unincorporated Joint Venture - UJV)

ที่ผ่านมา UJV จะถูกนำมาใช้ในกรณีการรวบรวมทรัพยากรบุคคลและความเชี่ยวชาญจากภายนอก เพื่อการประมวลผลงานและ/หรือบริหารจัดการโครงการเป็นกรณีเฉพาะ ซึ่งมักจะได้แก่โครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ในกาตาร์ เนื่องจากมีขนาดและระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม การจัดตั้ง UJV อาจมีความซับซ้อนและต้องวางแผนอย่างรอบคอบ

5.4 การควรวรมกิจการและการซื้อกิจการ

การเข้าซื้อหรือลงทุนในบริษัทที่มีอยู่แล้วในกาตาร์เป็นอีกหนึ่งในกลยุทธ์การเข้าสู่ตลาดในกาตาร์สำหรับบริษัทต่างชาติ แต่ควรดำเนินการศึกษาและการตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียดถี่ถ้วน ตลอดจนต้องได้รับการอนุญาตทางภาษีอากรจาก GTA ก่อนที่จะดำเนินการโอนหุ้นและควรวรมการจดทะเบียนกิจการต่อกระทรวงยุติธรรมกาตาร์

ข้อพึงระวัง

เอกสารประกอบการจัดตั้ง ขึ้นตอนต่าง ๆ และระยะเวลาในการจัดตั้งบริษัทอาจแตกต่างกันไปขึ้นกับรูปแบบและกรอบกฎหมายภายใต้ 4 หน่วยงาน ได้แก่กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (Ministry of Commerce & Industry - MOCI) Qatar Financial Centre (QFC) Qatar Free Zone Authority (QFZA) และอุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกาตาร์ (Qatar Science and Technology Park - QSTP) ข้างต้น โดยบางแห่งสามารถดำเนินการได้ผ่านระบบออนไลน์ หรืออาจจำเป็นต้องดำเนินการด้วยตนเอง ทั้งนี้ ขอแนะนำให้ผู้ลงทุนตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนเกี่ยวกับเอกสาร ข้อมูล และข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อลดความยุ่งยากและความล่าช้าที่อาจเกิดขึ้น

* * * * *

4. การจัดเก็บภาษี

กาตาร์ใช้ระบบการจัดเก็บภาษีตามหลักดินแดน (a territorial taxation system) โดยที่นิติบุคคลจะต้องเสียภาษีในกาตาร์หากมีรายได้จากแหล่งที่มาภายในกาตาร์ เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นภาษีเป็นการเฉพาะ และแม้ว่าจะมีการแก้ไขกม. เพิ่มเติมในปี ค.ศ. 2023 แต่ยังคงหลักการที่ให้เก็บภาษีจากรายได้ที่เกิดขึ้นจากแหล่งที่มาภายในกาตาร์ รวมทั้งมีการกำหนดรายได้ประเภทต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนอกกาตาร์ซึ่งอาจต้องเสียภาษีเงินได้ในกาตาร์ เช่น เงินปันผล ค่าลิขสิทธิ์ ดอกเบี้ย รายได้จากสินทรัพย์เคลื่อนที่ เป็นต้น และเป็นไปตามเงื่อนไขบางประการ

กาตาร์ปัจจุบันมีระบบภาษี 2 ระบบหลักที่นักลงทุนต่างชาติสามารถดำเนินธุรกิจได้ โดยแต่ละระบบจะมีข้อกำหนดทางภาษีที่แตกต่างกัน ได้แก่ (1) ระบบภาษีของรัฐ และ (2) ระบบภาษีของ QFC ทั้งนี้ สำหรับ ข้อกำหนดทางภาษีสำหรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ (QFZ) ยังไม่มีการเผยแพร่ในขณะนี้

1. ระบบภาษีของรัฐ เป็นกรอบภาษีทั่วไปสำหรับธุรกิจส่วนใหญ่ที่ดำเนินกิจการในกาตาร์

1.1 ภาษีเงินได้ (Income Tax)

กฎหมายภาษีเงินได้ในรัฐกาตาร์อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายหมายเลข 24 ปี ค.ศ. 2018 (กฎหมายภาษีเงินได้) และระเบียบการบริหารที่ออกเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม ค.ศ. 2019 ซึ่งมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบภาษี และได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมในปี ค.ศ. 2023 ซึ่งครอบคลุมถึงพันธกรณีของกาตาร์ในการปรับใช้รูปแบบการเก็บภาษีตามแบบ Global Minimum Tax ที่อัตราภาษีขั้นต่ำ 15% ตามหลักการของ OECD ในโครงการ BEPS Pillar Two โดย General Tax Authority (GTA) จะออกคำแนะนำแนวทางเพิ่มเติมเกี่ยวกับการระบบภาษีดังกล่าวต่อไป ซึ่งจะส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบภาษีของกาตาร์

ปัจจุบัน อัตราภาษีเงินได้หลักอยู่ที่ 10% อย่างไรก็ตาม ส่วนแบ่งกำไรที่เป็นของพลเมืองกาตาร์ รวมถึงพลเมืองของกลุ่มประเทศ GCC ที่พำนักอยู่ในกาตาร์ อาจได้รับการยกเว้นจากภาษีเงินได้ นอกจากนี้ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กาตาร์ยังได้รับการยกเว้นจากภาษีเงินได้เช่นกัน ในขณะที่อัตราภาษีขั้นต่ำ 35% บังคับใช้กับบริษัทที่ดำเนินธุรกิจในอุตสาหกรรมน้ำมันและปิโตรเคมี

1.2 สถานประกอบการถาวร (Permanent Establishment - PE)

นิยามของสถานประกอบการถาวร (PE) ในกฎหมายภาษีเงินได้ของกาตาร์สอดคล้องกับอนุสัญญา OECD โดยนิยามของสถานประกอบการถาวรในสถานที่ที่มีการดำเนินธุรกิจ (Fixed place PE) คือ "สถานที่ประกอบการถาวรที่มีการดำเนินธุรกิจของผู้เสียภาษีไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วน เช่น สาขา สำนักงาน โรงงาน จุดจำหน่ายสินค้า เวิร์กช็อป เหมืองแร่ แหล่งน้ำมันหรือก๊าซ บ่อหิน สถานที่ก่อสร้าง คลังจัดเก็บสินค้าแก่ผู้อื่น โครงการประกอบชิ้นส่วน หรือสถานที่สำรวจ ขุดเจาะ หรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ"

สถานประกอบการถาวรซึ่งดำเนินการโดยตัวแทนขึ้นตรง (Dependent Agent PE) สามารถจัดตั้งขึ้นในกาตาร์ได้เพื่อ "ดำเนินการแทน" ผู้ที่ไม่มีถิ่นพำนักในกาตาร์ ยกเว้นตัวแทนที่เป็นอิสระ ทั้งนี้ นิยามของตัวแทนขึ้นตรง ซึ่งทำหน้าที่แทน PE ได้แก่ (1) การทำสัญญา (2) การเก็บรักษาสินค้าและผลิตภัณฑ์ตามปกติและการดำเนินการต่าง ๆ กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ดังกล่าว เพื่อผลกำไรของผู้ที่ไม่มีถิ่นพำนักในกาตาร์

สถานบริการของสถานประกอบการถาวร (Service PE) สามารถจัดตั้งขึ้นในกาตาร์ โดยผู้ที่ไม่มีถิ่นพำนักในกาตาร์ เพื่อดำเนินการต่าง ๆ ในกาตาร์ ดังนี้

- เมื่อไซต์พื้นที่สร้าง โครงการก่อสร้าง การประกอบชิ้นส่วน หรือกิจกรรมที่ต้องควบคุมดูแลมีระยะเวลาการดำเนินการนานกว่า 6 เดือน และ/หรือ
- เมื่อบริการ รวมถึงบริการให้คำปรึกษา (โดยพนักงานหรือบุคคลอื่น ๆ) ยังคงดำเนินอยู่ในกาตารัรวมระยะเวลาเกินกว่า 183 วันในทั้งระยะเวลา 12 เดือน
- การดำเนินธุรกิจหรือรอบการดำเนินงานที่ครบวงจรอาจก่อให้เกิด PE ในกาตารัเช่นกัน นอกจากนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดได้ระบุกิจการที่เป็นการเตรียมการและกิจการสนับสนุนที่ไม่ถือว่าเป็น PE และได้แจ้งข้อบทเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีและการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อนึ่ง กาตารับังคับใช้กฎเกณฑ์เกี่ยวกับ force of attraction ซึ่งหากบริษัทนั้น ๆ มี PE ในกาตารั รายได้ที่ได้รับจากการดำเนินการของ PE ดังกล่าว จะอยู่ภายใต้การเสียภาษี ทั้งนี้ เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด นอกจากนี้ ในบางกรณี นิติบุคคลที่ประกอบกิจการเตรียมการและสนับสนุน (แม้ว่าจะไม่มี PE) ยังจำเป็นต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในการจดทะเบียนและการรายงานในบริบทดังกล่าว ทั้งนี้ นิติบุคคลที่ไม่มีถิ่นพำนักในกาตารัจำเป็นต้องประเมินความเสี่ยงของการมี PE ในการดำเนินธุรกิจในการกาตารัอย่างรอบคอบ

GTA จะตรวจสอบกิจกรรมของผู้เสียภาษีอย่างใกล้ชิดเพื่อตรวจสอบว่ามี PE หรือไม่ ซึ่งเป็นจุดเน้นเฉพาะเมื่อผู้เสียภาษีได้ยื่นคำขอคืนภาษีหัก ณ ที่จ่าย (WHT) โดยอ้างอิงจากข้อกำหนดของอนุสัญญาภาษีซ้อน (DTT) ซึ่งจะอธิบายเพิ่มเติมในภายหลัง

การขาดทุน (Losses)

การขาดทุนสามารถนำไปหักลดหย่อนในปีถัดไปได้เป็นระยะเวลา 5 ปีหลังจากปีที่เกิดการขาดทุน แต่ไม่สามารถนำการขาดทุนกลับไปใช้ในปีที่ผ่านมาได้

ระบบบริหารภาษีอิเล็กทรอนิกส์ (Dhareeba)

ผู้เสียภาษีในกาตารัจำเป็นต้อง (1) ปฏิบัติตามข้อกำหนดในการเสียภาษี และ (2) ดำเนินการติดต่อกับ GTA ผ่านระบบบริหารภาษีทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เรียกว่า Dhareeba

การลงทะเบียนภาษีและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษี

นิติบุคคลที่ดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจในการกาตารัต้องลงทะเบียนกับ GTA (ผ่าน Dhareeba) ภายใน 60 วันนับจากวันที่ได้รับการลงทะเบียนทางการค้า หรือ วันแรกของการมีรายได้จากกิจการ ทั้งนี้ หากลงทะเบียนล่าช้าจะมีโทษปรับ

ข้อกำหนดในการยื่นแบบแสดงรายการและชำระเงิน

ผู้เสียภาษีจะต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ซึ่งรวมถึงงบการเงินที่ผ่านการตรวจสอบและชำระภาษีที่ต้องจ่ายให้กับ GTA ภายในระยะเวลา 4 เดือนนับจากสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีที่กำหนด (เช่น ภายในวันที่ 30 เมษายน 2024 สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่สิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม 2023) รอบระยะเวลาบัญชีของผู้เสียภาษีที่ดำเนินกิจกรรมใด ๆ จะถือว่าเป็นปีภาษีและมีระยะเวลา 12 เดือน โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- หากผู้เสียหายเริ่มกิจกรรมหลังจากเริ่มต้นปีภาษี รอบระยะเวลาบัญชีแรกจะเริ่มนับจากวันที่เริ่มกิจกรรมและสิ้นสุดเมื่อสิ้นปีภาษีที่เริ่มกิจกรรมนั้น อย่างไรก็ตาม รอบระยะเวลาบัญชีไม่ควรน้อยกว่า 6 เดือน มิฉะนั้น รอบระยะเวลาบัญชีจะสิ้นสุดในปีภาษีถัดไป ซึ่งอาจทำให้อรอบบัญชีแรกมีระยะเวลาสูงสุดถึง 18 เดือน
- ในกรณีที่มีการชำระบัญชีจากการเลิกกิจการ รอบระยะเวลาบัญชีจะเริ่มนับตั้งแต่สิ้นสุดรอบบัญชีก่อนหน้า ไปจนถึงวันที่เสร็จสิ้นการชำระบัญชี แต่รอบระยะเวลาบัญชีต้องไม่เกิน 12 เดือน หากเกินกว่านั้นจะต้องเริ่มรับเป็นรอบระยะเวลาบัญชีใหม่

ทั้งนี้ ค่าปรับสำหรับการยื่นภาษีล่าช้าคือ 500 กาตารีเรียล (138 เหรียญสหรัฐ) ต่อวัน สูงสุดไม่เกิน 180,000 กาตารีเรียล (49,400 เหรียญสหรัฐ) ค่าปรับเพิ่มเติม 2% ของจำนวนภาษีที่ต้องจ่ายต่อเดือน (หรือส่วนของเดือน) สูงสุดเท่ากับจำนวนภาษีที่ต้องชำระ จะถูกปรับหากมีการชำระภาษีล่าช้า กฎหมายภาษีเงินได้ระบุว่าผู้เสียหายที่ดำเนินกิจกรรมที่ได้รับการยกเว้นภาษีก็ต้องยื่นแบบภาษีเงินได้เช่นเดียวกัน ซึ่งรวมถึงนิติบุคคลที่เป็นของคณาคาตาร์ (หรือ GCC) ทั้งหมด และนิติบุคคลที่จดทะเบียนในเขต QSTP

ข้อกำหนดการแจ้งสัญญา (Contract Notification Obligation)

ผู้เสียหายต้องแจ้งให้ GTA ทราบเกี่ยวกับสัญญาที่สร้างขึ้นทั้งกับผู้ที่มีถิ่นพำนักและผู้ที่ไม่ใช่ถิ่นพำนักในกาตาร์ (เช่น สำหรับผู้ที่มีถิ่นพำนัก จะต้องเป็นจะต้องเป็นสัญญาบริการที่มีมูลค่าตั้งแต่ 200,000 กาตารีเรียลขึ้นไป และสัญญาจัดหาสินค้าและบริการที่มีมูลค่าตั้งแต่ 500,000 กาตารีเรียลขึ้นไป ในขณะที่สัญญาทั้งหมดที่ทำกับผู้ที่ไม่ใช่ถิ่นพำนักจะต้องดำเนินการแจ้งไม่ว่าจะมีมูลค่าเท่าใด) ภายใน 30 วันนับจากวันที่ลงนามในสัญญา และหากไม่แจ้งสัญญาที่เกี่ยวข้องภายในเวลาที่กำหนดจะมีค่าปรับ 10,000 กาตารีเรียลต่อสัญญา

การประเมินภาษี

การประเมินภาษีจะดำเนินการตามรายได้ที่ต้องเสียภาษีตามที่กำหนดไว้ในแบบแสดงรายการภาษี อย่างไรก็ตาม GTA มีสิทธิ์ที่จะขอข้อมูลหรือคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้เสียหาย และอาจประเมินภาษีใหม่ เมื่อทำการประเมินแล้ว GTA จะออกหนังสือแจ้งการประเมินให้กับผู้เสียหาย โดยผู้เสียหายสามารถคัดค้านการประเมินใหม่ภายใน 30 วันนับจากวันที่ได้รับแจ้ง และ GTA ต้องตอบกลับภายใน 60 วัน หากไม่มีการตอบกลับภายใน 60 วัน จะถือว่า เป็นการปฏิเสธ คำคัดค้านโดยปริยาย หากคำคัดค้านไม่สำเร็จ ผู้เสียหายสามารถยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ภาษีได้ โดยการยื่นอุทธรณ์ต้องทำภายใน 30 วันนับจากวันที่ได้รับแจ้งผลจาก GTA หรือเมื่อครบกำหนด 60 วันโดยไม่ได้การตอบกลับ และผู้เสียหายสามารถยื่นอุทธรณ์ขั้นสุดท้ายต่อศาลกาตาร์ได้

ข้อกำหนดอายุความในการประเมินภาษีและค่าปรับ คือ 5 ปีหลังจากปีที่ผู้เสียหายยื่นแบบแสดงรายการภาษี หากผู้เสียหายไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี ข้อกำหนดอายุความจะขยายออกไปเป็น 10 ปีหลังจากปีภาษีที่ผู้เสียหายไม่ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษี

ข้อกำหนดด้านการบัญชีและการตรวจสอบบัญชี

กฎหมายภาษีเงินได้กำหนดให้ต้องจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่ใช้บังคับในปัจจุบัน ซึ่งเป็นมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards) ความเห็นในการตรวจสอบ

จะต้องลงนามโดยผู้สอบบัญชีที่จดทะเบียนในกาตาร์กับกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (MOCI) ทั้งนี้ ผู้เสียภาษีมียหน้าที่ต้องรักษารับบันทึกและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของตนในกาตาร์เป็นระยะเวลา 10 ปีหลังจากสิ้นปีภาษีที่บันทึกและเอกสารเกี่ยวข้อง

ภาษีหัก ณ ที่จ่าย (WHT)

กฎหมายภาษีเงินได้ของกาตาร์กำหนดให้ทุกนิติบุคคลที่จดทะเบียนในกาตาร์หรือมีสถานประกอบการถาวร (PE) ในกาตาร์ ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายจากการชำระเงินบางประเภทที่จ่ายให้แก่ผู้ไม่มีถิ่นที่อยู่สำหรับกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับ PE ในกาตาร์

อัตรากำหัก ณ ที่จ่าย 5% จะถูกนำมาใช้กับบริการทั้งหมดที่ถูกใช้ประโยชน์ หรือได้ประโยชน์ในกาตาร์ แม้ว่าบริการนั้นจะดำเนินการโดยผู้ไม่มีถิ่นพำนักทั้งหมดหรือบางส่วนอยู่นอกรัฐกาตาร์ก็ตาม นอกจากนี้ ภาษีหัก ณ ที่จ่ายยังใช้กับการชำระดอกเบี้ยบางประเภท ค่าภาคหลวง ค่านายหน้า และค่าคอมมิชชั่นบางประเภทด้วย และหากจำนวนเงินที่ค้างชำระซึ่งอยู่ภายใต้ข้อกำหนดภาษีหัก ณ ที่จ่าย ยังไม่ได้รับการชำระในระยะเวลาที่กำหนด จะถือว่าได้ชำระแล้วตามข้อกำหนดซึ่งผันแปรตามจำนวนของสัญญา ข้อตกลง และการทำธุรกรรมต่าง ๆ (รวมถึงการทำธุรกรรมที่ถือว่าเกิดขึ้นแล้ว) ที่เกี่ยวข้องกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายอันจะส่งผลให้จำนวนภาษีที่จะต้องชำระมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น ผู้เสียภาษีจึงควรพิจารณาข้อกำหนดการชำระเงินกับผู้จัดหาสินค้าและบริการอย่างรอบคอบ

นิติบุคคลที่ทำการชำระเงินที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย จะต้องหักจำนวนภาษีที่เกี่ยวข้องและนำส่งเงินดังกล่าวให้กับ GTA พร้อมกับแบบฟอร์มแสดงรายการภาษีหัก ณ ที่จ่ายภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปจากเดือนที่มีการชำระเงิน และในกรณีที่ไม่มีการหักภาษี ณ ที่จ่าย หรือไม่ให้นำส่งจำนวนที่หักภาษี ณ ที่จ่ายให้กับ GTA ภายในเวลาที่กำหนด จะต้องเสียค่าปรับเท่ากับจำนวนภาษีที่ยังไม่ได้ชำระ และหากมีการชำระเงินล่าช้า จะต้องเสียค่าปรับ 2% ของจำนวนภาษีหัก ณ ที่จ่ายที่ค้างชำระต่อเดือน (หรือส่วนหนึ่งของเดือน)

กาตาร์ลงนามในอนุสัญญาภาษีซ้อน (Double Tax Agreements - DTA) กับประเทศต่าง ๆ มากกว่า 80 ประเทศ โดยมีกลไกการชำระเงินและขอรับเงินคืน (A pay and reclaim mechanism) ในการขอคืนภาษีหัก ณ ที่จ่าย และโดยที่ปัจจุบันยังไม่มีระบบการอนุมัติล่วงหน้าเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามอนุสัญญาโดยอัตโนมัติ ผู้เสียภาษีจึงต้องยื่นเอกสารเฉพาะพร้อมกับการขอคืนภาษีหัก ณ ที่จ่ายเพื่อขอรับการยกเว้นภาษีตามอนุสัญญาดังกล่าว

กำไรจากการขายสินทรัพย์ทุน (Capital Gains)

กำไรจากการขายสินทรัพย์ทุนต้องเสียภาษีในอัตรากำหัก ณ ที่จ่ายเงินได้นิติบุคคลปกติ (เช่น 10%) โดยกำไรที่เกิดจากการขายหุ้นของบริษัทที่มีถิ่นพำนักในกาตาร์โดยผู้ไม่มีถิ่นที่อยู่ต้องเสียภาษีในอัตรา 10% อย่างไรก็ตาม กำไรที่เกิดจากการขายสินทรัพย์ทุนในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จะได้รับการยกเว้นภาษี ในขณะที่เดียวกันกำไรจากการขายสินทรัพย์ทุนโดยผู้ไม่มีถิ่นพำนักในกาตาร์เป็นประเด็นที่ GTA ให้ความสำคัญมากขึ้น ทั้งนี้ การยื่นแบบแสดงรายการภาษีกำไรจากการขายสินทรัพย์ต้องทำภายใน 30 วันหลังจากการขายสินทรัพย์หรือการทำสัญญา ขึ้นอยู่กับว่าเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน

เงินปันผล

เงินปันผลที่จ่ายโดยบริษัทที่มีถิ่นพำนักในกาตาร์จะไม่ได้อยู่ภายใต้ภาษีหัก ณ ที่จ่าย และรายได้ที่แบ่งจากกำไรที่เคยเสียภาษีในกาตาร์แล้วจะไม่ต้องเสียภาษีซ้ำอีก

การหักภาษีสัญญา (Contract Tax Retention)

ระบบการหักภาษีสัญญาที่ใช้กับสาขาชั่วคราวที่ดำเนินงานในกาตาร์ กำหนดให้จำนวนเงินสัญญาบางส่วนถูกหักจากการชำระเงินที่ผู้รับเหมาในกาตาร์จ่ายให้กับสาขาชั่วคราว บริษัทที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกาตาร์และสาขาถาวรไม่ได้อยู่ภายใต้กฎการหักนี้ และสามารถรับเงินตามจำนวนที่ชำระตามสัญญาได้เต็มจำนวนต่อเมื่อมีการแสดงบัตรภาษีที่ถูกต้อง

การหักภาษีสัญญานั้นเทียบเท่ากับ 3% ของมูลค่าสัญญา (หลักหักมูลค่าสินค้าและงานที่ดำเนินการในต่างประเทศ) หรือการชำระเงินสัญญาครั้งสุดท้าย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนที่มากกว่า โดยเจ้าของสัญญาจะต้องหักจำนวนเงินดังกล่าวไว้จนกว่าสาขาชั่วคราวจะแสดงจดหมายอนุมัติจาก GTA ในการขอรับจดหมายอนุมัติดังกล่าว สาขาชั่วคราวจะต้องดำเนินการตามสัญญาเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งในอดีตนั้นกระบวนการนี้อาจใช้เวลานาน จึงมักส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดของนักลงทุนต่างชาติที่ดำเนินการผ่านสาขาชั่วคราว

การกำหนดราคาโอนและการใช้เงินทุนที่มาจากหนี้ (Transfer Pricing and Thin Capitalisation) กฎหมายภาษีมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการกำหนดราคาโอนที่สรุปไว้ดังนี้

- กระบวนการวิธีในการเทียบราคาที่ไม่ได้รับการควบคุม (Comparable Uncontrolled Price) ถือเป็นกระบวนการวิธีเบื้องต้นในการกำหนดราคาตลาด (ราคาระหว่างคู่สัญญาที่ต้องเป็นมาตรฐานเดียวกันกับราคาที่กำหนดให้กับคู่สัญญาภายนอกที่มีได้เกี่ยวข้องกับคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย)
- ต้องทำการวิเคราะห์เชิงหน้าที่ (Functional Analysis) ที่อธิบายถึงตำแหน่งและบทบาททางเศรษฐกิจของผู้เสียภาษีที่มีต่อบริษัทที่เกี่ยวข้อง โดยระบุถึงหน้าที่ ความเสี่ยง และทรัพย์สินทั้งที่มีตัวตนและไม่มีตัวตนที่เป็นเจ้าของและใช้งาน
- จำเป็นต้องทำการปรับปรุงการวิเคราะห์การทำธุรกรรมกับบริษัทที่เกี่ยวข้องในราคาตลาดทุก ๆ 3 ปี
- ผู้เสียภาษีในกาตาร์จะต้องยื่นเอกสารการกำหนดราคาโอนเป็นส่วนหนึ่งของการยื่นแบบแสดงภาษีเงินได้ประจำปี
- ผู้เสียภาษีในกาตาร์ (ที่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด) จะต้องจัดทำเอกสารไฟล์ท้องถิ่น ไฟล์หลัก และรายงานรายประเทศ (CbCR) (a Local File, Master File and country-by-country reporting) ที่เป็นปัจจุบัน
- ความสามารถในการหักภาษีดอกเบี้ยจากเงินกู้ที่จ่ายให้กับบริษัทที่เกี่ยวข้องขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของผู้เสียภาษี ซึ่งในข้อนี้มีข้อกำหนด "การทดสอบวัตถุประสงค์ทางการค้า"
- มีการกำหนดข้อจำกัดเกี่ยวกับการใช้เงินทุนที่มาจากหนี้ (Thin Capitalisation) ในเรื่องการจ่ายดอกเบี้ย โดยผู้เสียภาษีในกาตาร์จะต้องใช้ราคาตลาด (ราคาระหว่างคู่สัญญาที่ต้องเป็นมาตรฐานเดียวกันกับราคาที่กำหนดให้กับคู่สัญญาภายนอกที่มีได้เกี่ยวข้องกับคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย) และจำนวนดอกเบี้ยที่ชำระต้องไม่เกินสามเท่าของสัดส่วนทุนของบริษัท

กฎหมายต่อต้านการเลี่ยงภาษีและการกำหนดราคาโอน (Anti-avoidance and Transfer Pricing)

กฎหมายภาษีมียกเว้นข้อปฏิบัติต่อต้านการเลี่ยงภาษีที่กว้างและครอบคลุม ซึ่งให้อำนาจแก่ GTA ในการดำเนินการแก้ไขผลประโยชน์ทางภาษีที่ได้มาจากการทำสัญญา การดำเนินงาน หรือการทำธุรกรรมที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการหลีกเลี่ยงการจ่ายภาษี

2. อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกาตาร์ (Qatar Science & Technology Park)

นิติบุคคลที่จดทะเบียนและดำเนินการภายใต้ขอบเขตของใบอนุญาต QSTP นั้นจะอยู่ภายใต้ระบบภาษีของรัฐ โดยทั่วไปนิติบุคคล QSTP เหล่านี้จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลและสามารถนำเข้าสินค้าและบริการโดยไม่ต้องเสียภาษีศุลกากร อย่างไรก็ตาม นิติบุคคลที่ได้รับการยกเว้นภาษี รวมถึงนิติบุคคล QSTP จะต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีหักภาษี ณ ที่จ่ายจากการชำระเงินให้กับผู้ที่ไม่มียกเว้นภาษี และปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องทั้งหมดตามที่ระบุไว้ข้างต้น

3. Qatar Financial Centre (QFC)

3.1 Qatar Financial Centre (QFC) มีระบอบภาษีเป็นการเฉพาะโดยอยู่ภายใต้ QFC Tax Regulations and Rules โดยสรุปสาระสำคัญบางประการได้ดังนี้

- กำไรที่ได้จากแหล่งในท้องถิ่นของนิติบุคคล QFC จะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล 10% กำไรที่เกิดจากกิจกรรมบริการที่ดำเนินการในกาตาร์แต่ใช้บริการนอกประเทศอาจได้รับการยกเว้นจากฐานภาษีตามเงื่อนไขบางประการ
- มาตรฐานการบัญชี โดยทั่วไปนิติบุคคลจะต้องจัดทำบัญชีโดยใช้ IFRS หรือมาตรฐานบัญชีอื่น ๆ ที่ยอมรับได้ โดยสามารถเลือกปีภาษีของตนเองได้ โดยมีระยะเริ่มต้นสูงสุดไม่เกิน 18 เดือน
- เงินปันผลได้รับการยกเว้นจากภาษี ในขณะที่กำไรจากการขายหุ้นที่ผ่านเกณฑ์อาจได้รับการยกเว้นภาษีหากเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด
- อัตราพิเศษ 0% จะใช้กับผู้ประกันภัยซ้ำ บริษัทประกันที่รับความเสี่ยงโดยเฉพาะ และผู้จัดการการลงทุนที่เลือกใช้อัตรานี้และต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่กำหนดไว้ โดยอัตรานี้มีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา 4 ปี และต่ออายุได้เมื่อยื่นคำร้อง
- QFC ไม่จำเป็นต้องใช้การหักภาษี ณ ที่จ่าย (WHT) จากการชำระเงินที่ทำโดยหน่วยงาน QFC
- สามารถใช้การโอนผลขาดทุนระหว่างกลุ่มสำหรับผู้เสียภาษีใน QFC ที่มีเป็นเจ้าของร่วมกันเกิน 75%
- หน่วยงานใน QFC สามารถเข้าถึงข้อตกลงการเก็บภาษีซ้ำซ้อนทั้งหมดที่รัฐกาตาร์ได้ลงนามไว้
- ผลขาดทุนทางภาษีสามารถนำไปหักล่วงหน้าได้ไม่จำกัด ยกเว้นในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการเป็นเจ้าของหรือกิจกรรม

3.2 การบริหารจัดการใน QFC

- การชำระและขอคืนภาษีจะได้รับการดำเนินการโดยหน่วยงานของ QFC ภายใน 6 เดือนนับจากสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีที่เกี่ยวข้อง
- QFC มีบริการการตัดสินใจล่วงหน้า (advance ruling) ซึ่งมีผลผูกพันกับแผนกภาษีของ QFC トラบเท่าที่ผู้เสียภาษีปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน

- กำหนดเวลาสำหรับการตรวจสอบแบบแสดงภาษีของแผนกภาษี QFC อยู่ภายใน 12 เดือนหลังจากยื่นแบบแสดงภาษี ซึ่งสร้างความแน่นอนให้แก่หน่วยงานและนักลงทุนใน QFC เป็นอย่างดี
- หน่วยงานใน QFC ต้องยื่นแบบแสดงภาษีผ่าน QFC Tax Portal เท่านั้น

3.3 การกำหนดราคาโอนและการควบคุมทุนบางส่วนใน QFC

นิติบุคคลใน QFC ต้องปฏิบัติตามแนวทางของ OECD เกี่ยวกับการกำหนดราคาโอน รวมถึงหลักการเกี่ยวกับความเป็นอิสระในการกำหนดราคาและการรายงานการทำธุรกรรมกับบริษัทที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ เงินกู้จากบริษัทในเครือต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของการกำหนดราคาอิสระและข้อกำหนดเรื่องการควบคุมทุนบางส่วน (Thin Capitalisation) ซึ่งมักจะได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียด

4. เขตปลอดอากรของกาตาร์ (Qatar Free Zone)

4.1 ประโยชน์ของการจัดตั้งในเขตปลอดอากร คือ การเป็นเจ้าของโดยชาวต่างชาติ 100% และได้รับการยกเว้นภาษีเป็นเวลา 20 ปี (กล่าวคือ การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีศุลกากร และภาษีรายได้บุคคล) อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการเผยแพร่กฎระเบียบด้านภาษีที่เกี่ยวข้องในขั้นนี้

4.2 เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม ค.ศ. 2021 กระทรวงการคลังกาตาร์ได้ออกคำสั่งหมายเลข 20 ของปี ค.ศ. 2021 ว่าด้วยสาระสำคัญทางธุรกรรม ซึ่งกำหนดให้ "นิติบุคคลที่มีคุณสมบัติ" ที่ดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดต้องแสดงสาระสำคัญทางธุรกรรมที่เกิดขึ้นในกาตาร์ตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน ค.ศ. 2021 หากต้องการได้รับสิทธิประโยชน์ภายใต้ Preferential Tax Regime โดยข้อบังคับดังกล่าวใช้กับนิติบุคคลที่ดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดบางประการ ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมการให้บริการหรือกิจกรรมทรัพย์สินทางปัญญา ("กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง") และได้รับประโยชน์จาก "Preferential Tax Regime" ในกาตาร์ หรืออีกนัยหนึ่งหมายถึงระบอบใดๆ ที่มีภาษีพิเศษเมื่อเปรียบเทียบกับหลักการทั่วไปของการเก็บภาษีในกาตาร์ โดยไม่คำนึงถึงรูปแบบหรือจำนวนของภาษีพิเศษ

นอกจากนี้ การแก้ไขล่าสุดของกฎหมายภาษีได้เพิ่มข้อกำหนดให้บริษัทที่เข้าหลักเกณฑ์ต้องยื่นรายงานต่อ GTA เกี่ยวกับตัวชี้วัดหลักของกิจกรรมในกาตาร์ อย่างไรก็ตาม เกณฑ์ดังกล่าวยังไม่ได้รับการเผยแพร่ รวมทั้งรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ESR ซึ่งจะมีการเผยแพร่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

5. ภาษีอื่นๆ

5.1 ภาษีสรรพสามิต (Excise Tax)

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2019 กาตาร์ใช้ระบบภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้าดังต่อไปนี้

- ยาสูบและผลิตภัณฑ์ยาสูบ: 100%
- เครื่องดื่มชูกำลัง: 100%
- เครื่องดื่มอัดลม: 50%
- สินค้าเฉพาะ (บริโภคภายใต้เงื่อนไขและการอนุญาตเฉพาะ): 100%

ทั้งนี้ ธุรกิจที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิตจะต้องลงทะเบียน จัดเก็บภาษีสรรพสามิต ยื่นแบบแสดงรายการภาษีตามที่กำหนด และชำระภาษีสรรพสามิต

5.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม/ภาษีการขาย (VAT / Sales Tax)

ปัจจุบัน กาตาร์ไม่เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีการขายจากการดำเนินงานในกาตาร์ อย่างไรก็ตาม มีการคาดว่ากาตาร์อาจพิจารณานำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ในกาตาร์ภายใต้กรอบ VAT ของ GCC ในอนาคตในอัตรา 5% ยกเว้นในบางสินค้าและบริการที่อาจเสียภาษีมูลค่าเพิ่มที่ 0% ทั้งนี้ ระบบเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจะต้องใช้เวลาอย่างน้อย 6-9 เดือนในการเตรียมการหากกฎหมายมีผลบังคับใช้และขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของธุรกิจ ดังนั้น ธุรกิจที่จะดำเนินการในกาตาร์อาจจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการบังคับใช้ VAT ในอนาคต

5.3 ภาษีศุลกากร (Custom Duties)

ภาษีศุลกากรจะถูกเรียกเก็บจากสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดนอกกลุ่มประเทศ GCC โดยทั่วไปจะเรียกเก็บที่อัตรา 5% แต่บางครั้งอาจเรียกเก็บในอัตราที่สูงกว่าสำหรับสินค้าบางประเภท เช่น ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ทั้งนี้ การยกเว้นการเก็บภาษีนำเข้าเป็นการชั่วคราวและการยกเว้นภาษีนำเข้าเพื่อการส่งออกเป็นไปภายใต้สถานการณ์พิเศษบางประการ นอกจากนี้ การส่งออกจากกาตาร์จะไม่ถูกเรียกเก็บภาษีการส่งออก

5.4 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax)

ปัจจุบัน ไม่มีการเรียกเก็บภาษีจากเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าเบี้ยเลี้ยงของบุคคลที่ทำงานอยู่ในกาตาร์ นายจ้างจะต้องชำระค่าประกันสังคมสำหรับพนักงานชาวกาตาร์และชาว GCC แต่ไม่มีภาระผูกพันสำหรับพนักงานสัญชาติอื่น นอกจากนี้ บุคคลที่ประกอบอาชีพอิสระอาจต้องเสียภาษีเงินได้หากมีรายได้ที่มาจากแหล่งที่มาของกาตาร์ ตามกฎหมายการลงทุนของต่างชาติ

5.5 ภาษีกีฬาและสังคม (Sport and Social Levy)

นิติบุคคลที่จดทะเบียนในกาตาร์ต้องชำระภาษีกีฬาและสังคม 2.5% ของกำไรสุทธิประจำปี ภาษีดังกล่าวจะถูกจัดสรรไปยังกองทุนที่สนับสนุนกิจกรรมกีฬา วัฒนธรรม สังคม และการกุศล ทั้งนี้ GTA เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บและบริหารจัดการภาษีด้านกีฬาและสังคม

* * * * *

5 . ประเด็นทางกฎหมายเพิ่มเติม

1. บริษัท/การพาณิชย์

กฎหมายหุ้นส่วน/บริษัทของกาตาร์ (Qatar Commercial Companies Law) (กฎหมายหมายเลข 11 ปี ค.ศ. 2015 แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎหมายหมายเลข 8 ปี ค.ศ. 2021) ได้กำหนดแนวทางที่สำคัญในหลายประการเกี่ยวกับบริษัทจำกัด (LLC) ดังนี้

- **จำนวนผู้ถือหุ้น:** บริษัทจำกัด (LLC) สามารถจัดตั้งได้ด้วยผู้ถือหุ้นเพียงคนเดียว โดยบริษัทที่ถือหุ้นทั้งหมดโดยชาวต่างชาติต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (MOCI) และสามารถมีผู้ถือหุ้นได้สูงสุดไม่เกิน 50 คน
- **การจำกัดความรับผิดชอบ (Limitation of Liability):** ผู้ถือหุ้นใน LLC จะต้องรับผิดชอบต่อ การดำเนินงานของบริษัทเพียงในส่วนที่เท่ากับจำนวนเงินที่ตนได้ชำระเป็นทุนเท่านั้น ชื่อของบริษัทต้องระบุไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นบริษัทที่มีความรับผิดชอบจำกัด ทั้งนี้ หากผู้จัดการบริษัทไม่ดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดังกล่าว ผู้จัดการ อาจต้องรับผิดชอบต่อหนี้สินของบริษัทเป็นการส่วนตัว
- **ข้อกำหนดเรื่องทุนจดทะเบียน:** ไม่มีการกำหนดเงินทุนขั้นต่ำ และผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทุนจดทะเบียนได้ ตามความเหมาะสมกับกิจกรรมที่บริษัทจะดำเนินการ โดยทุนจดทะเบียนที่เสนอจะต้องได้รับการอนุมัติจาก MOCI
- **การโอนหุ้น:** หากผู้ถือหุ้นต้องการขายหุ้นของบริษัท LLC ให้กับบุคคลที่สาม (กล่าวคือ ให้กับบุคคลที่ไม่ใช่ ผู้ถือหุ้นในเวลาทำการโอน) ผู้ถือหุ้นจะต้องแจ้งให้ผู้ถือหุ้นรายอื่นทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับการขายหุ้นดังกล่าว และ ผู้ถือหุ้นรายอื่นจะมีสิทธิในการซื้อหุ้นก่อน
- **กองทุนสำรองทางกฎหมาย (Legal Reserve):** ภายใต้กฎหมายหุ้นส่วน/บริษัท มีข้อกำหนดให้โอนกำไร สุทธิ 10% ของบริษัทไปลงทุนสำรองตามกฎหมายจนกว่าจำนวนทุนสำรองตามกฎหมายจะเท่ากับหรือมากกว่าครึ่งหนึ่ง ของมูลค่าทุนของบริษัท
- **การจัดการ:** การแต่งตั้งผู้จัดการต้องได้รับการจดทะเบียนในทะเบียนการค้า การตัดสินใจปลดผู้จัดการหรือ จำกัดอำนาจของผู้จัดการจะมีผลบังคับใช้ต่อบุคคลที่สามเฉพาะเมื่อมีการประกาศในทะเบียนการค้า ผู้จัดการของ LLC ไม่จำเป็นต้องเป็นชาวกาตาร์หรือพำนักอยู่ในกาตาร์ ในกรณีส่วนใหญ่ สามารถกำหนดข้อกำหนดในเอกสารการจัดตั้ง บริษัทเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้จัดการ และสัดส่วนการลงคะแนนที่ต้องการสำหรับการแต่งตั้งต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุระดับ การควบคุมการดำเนินงานที่ต้องการโดยผู้ถือหุ้นต่างชาติ ผู้จัดการมีความรับผิดชอบในการชดเชยค่าเสียหายให้กับบริษัท ผู้ถือหุ้น และบุคคลอื่น ๆ จากความเสียหายที่เกิดจากการหลอกลวง การใช้อำนาจอย่างไม่เหมาะสม หรือการละเมิด ข้อกำหนดของกฎหมายหรือข้อบังคับของบริษัท
- **การชำระบัญชีและการเลิกบริษัท:** อาจเกิดขึ้นได้จากเหตุผลทางกฎหมายหลายประการ เช่น การสิ้นสภาพ ของบริษัทตามทีระบุไว้ในข้อบังคับของบริษัท การสิ้นสุดวัตถุประสงค์ที่ก่อตั้งบริษัท หรือการโอนหุ้นที่ทำให้มีผู้ถือหุ้น น้อยกว่าระดับขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ตามกฎหมายหุ้นส่วน/บริษัท ยังได้ระบุด้วยว่า การเลิกบริษัทสามารถเกิดขึ้น ได้เมื่อผู้ถือหุ้นให้ความเห็นชอบโดยเอกฉันท์ อย่างไรก็ตาม ข้อบังคับของบริษัทอาจกำหนดเกณฑ์ที่แตกต่างออกไป นอกจากนี้ ขั้นตอนการชำระบัญชีจะเกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีโดยผู้จัดการในการประชุมสามัญประจำปี ซึ่งอาจใช้ระยะเวลาพอสมควร

2. กฎหมายคุ้มครองข้อมูลและความเป็นส่วนตัว (Data Protection & Privacy Laws)

กาตาร์เป็นประเทศแรกในกลุ่มประเทศ GCC ที่ออกกฎหมายคุ้มครองข้อมูลและความเป็นส่วนตัวซึ่งกระทรวงการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศกาตาร์ (MOTC) ออกกฎหมายหมายเลข 13 ปี ค.ศ. 2016 ว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2017 และได้จัดตั้งแผนกการปฏิบัติตามกฎหมายและการคุ้มครองข้อมูล (Compliance and Data Protection หรือ CDP) เมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. 2022 เพื่อบังคับใช้การดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าว

กฎหมายดังกล่าว กำหนดบทลงโทษทางการเงินสูงสุดถึง 5,000,000 กатарีเรียล และมีกฎระเบียบที่เข้มงวดพร้อมอำนาจบังคับใช้ที่มากขึ้นสำหรับหน่วยงานที่กำกับดูแล การกำหนดให้เปิดเผยการละเมิดภายในระยะเวลา 72 ชั่วโมง การกำหนดเกณฑ์การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลที่อนุญาต และความรับผิดชอบใหม่ในห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องกับผู้ประมวลผลข้อมูลภายนอก นอกจากนี้ QFC ยังมีข้อบังคับคุ้มครองข้อมูลฉบับที่ 6 ของปี ค.ศ. 2005 และกฎการคุ้มครองข้อมูลปี ค.ศ. 2005 รวมถึงข้อบังคับว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูล QFC 2021 ซึ่งจัดทำเพื่อให้สอดคล้องกับข้อบังคับทั่วไปว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลของสหภาพยุโรป ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ค.ศ. 2022

3. การตรวจคนเข้าเมือง (Immigration)

โดยปกติวีซ่าธุรกิจจะออกให้แก่ผู้ที่ประสงค์จะเข้ามาในกาตาร์เพื่อธุรกิจในระยะเวลานั้น ๆ โดยวีซ่านี้นักได้รับการสนับสนุนโดยนิติบุคคลที่จดทะเบียนหรือจัดตั้งขึ้นในกาตาร์ โดยวีซ่าธุรกิจจะมีอายุหนึ่งเดือนและสามารถขยายเวลาได้อีกสองเดือน ระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติวีซ่าธุรกิจอาจแตกต่างกันไปและอาจใช้เวลานานถึงสี่สัปดาห์ โดยอาจมีข้อจำกัดบางประการเกี่ยวกับประเภทของวีซ่าดังกล่าวจึงควรศึกษาแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด ทั้งนี้ โปรดศึกษาควบคู่กับคู่มือคนไทยในกาตาร์เกี่ยวกับการเดินทางเข้ากาตาร์เพื่อการทำงาน

4. การกำกับดูแลกิจการในกาตาร์

กฎและข้อบังคับที่กำหนดข้อบังคับการกำกับดูแลกิจการในกาตาร์ อาทิเช่น กฎหมายหุ้นส่วน/บริษัท (Commercial Company Law), กฎ Qatar Financial Centre Regulatory Authority (QFCRA) และ Qatar Financial Markets Authority (QFMA) ที่กำหนดข้อกำหนดขั้นต่ำ เช่น ขนาดของคณะกรรมการ ผลประโยชน์ทับซ้อน และจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการ เป็นต้น

ประเด็นที่ควรคำนึง คือ แต่ละประเภทของนิติบุคคลจะมีข้อกำหนดที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าข้อกำหนดของ QFMA จะเป็นข้อบังคับเฉพาะสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กาตาร์ (QSE) แต่ข้อกำหนดดังกล่าวถือได้ว่าเป็นแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับองค์กรอื่น ๆ ในกาตาร์ รวมถึงประเด็นกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อาทิเช่น หน้าที่ของกรรมการบริหาร ความเป็นอิสระของกรรมการบริหาร กฎเกี่ยวกับคณะกรรมการถาวร การประชุมคณะกรรมการและการประชุมสมัชชาใหญ่ นอกจากนี้ เนื้อหาสาระของรายงานการกำกับดูแลกิจการที่จำเป็นต้องรายงานฯ ต้องจัดทำให้แล้วเสร็จก่อนการประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้นฯ โดยประกอบด้วยถ้อยแถลงของบริษัท รายงานการเงิน การเปิดเผยค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการและคณะกรรมการ รวมถึงเงินพิเศษประจำปี

ทั้งนี้ บริษัทที่จดทะเบียนใน QFC จะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ QFC Regulatory Authority ซึ่งอาจมีนโยบายการกำกับดูแลเพิ่มเติมที่ต้องพิจารณา อาทิเช่น การต่อต้านการฟอกเงิน สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และการส่งเงินปันผล/กำไรจากสาขากลับประเทศ

5. การระงับข้อพิพาท

กาตาร์มีระบบการระงับข้อพิพาทหลายระบบ โดย Qatar Financial Center (QFC) ได้จัดตั้งศาลเฉพาะเพื่อทำหน้าที่แก้ไขข้อพิพาท ซึ่งได้แก่ (Qatar International Court and Dispute Resolution Centre – QICDRC หรือ "ศาล QFC") โดยทำการพิจารณาข้อพิพาททางการค้าและกฎระเบียบ ตลอดจนกระบวนการอนุญาโตตุลาการภายใต้กฎหมายของ QFC หรือกฎหมายอื่นๆ ที่บังคับใช้เกี่ยวกับสัญญา ทั้งนี้ ข้อพิพาทที่ได้รับการแก้ไขโดยการดำเนินคดีหรือการอนุญาโตตุลาการในศาล QFC จะบันทึกเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งให้ความสะดวกเพิ่มเติมแก่นักลงทุนต่างชาติเมื่อเปรียบเทียบกับระบบศาลปกติของกาตาร์ อย่างไรก็ตาม มิได้จำกัดสิทธิของนักลงทุนต่างชาติที่จะเลือกกระบวนการระงับข้อพิพาทในรูปแบบทางเลือกอื่น ๆ ได้

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2567 Qatar International Court And Dispute Resolution Centre (QICDRC) ได้ประกาศการมีผลบังคับใช้ของกฎหมายเลขที่ 16 ปี ค.ศ. 2024 ซึ่งเป็นการแก้ไขกฎหมายเลขที่ 7 ปี ค.ศ. 2005 ว่าด้วยศูนย์การเงินกาตาร์ Qatar Financial Centre (QFC) และกฎหมายเลขที่ 15 ปี ค.ศ. 2021 แก้ไขกฎหมายเลขที่ 34 ปี ค.ศ. 2005 ว่าด้วยเขตปลอดอากร (Free Zones) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการพิจารณาคดีเพื่อแก้ไขข้อพิพาท โดยมีเป้าหมายให้ผู้ฟ้องได้รับสิทธิและความยุติธรรมโดยเร็ว ลดระยะเวลาในการดำเนินคดี และเพิ่มความเชื่อมั่นต่อระบบตุลาการของกาตาร์สำหรับนักลงทุน โดยเฉพาะนักลงทุนต่างชาติ โดย (1) กฎหมายใหม่มีการปรับปรุงแบบของการพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นภายใต้ Qatar Financial Court (QFC) ศาลแพ่งและพาณิชย์ และศาลที่กำกับดูแล QFC เพื่อรองรับจำนวนข้อพิพาทที่เพิ่มขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพ และลดขั้นตอนในศาลแพ่งและพาณิชย์ของ QFC และศาลที่กำกับดูแล QFC ปรับปรุงให้การพิจารณาคดีมีผู้พิพากษาคนเดียวหรือสามคน ตามดุลพินิจของหัวหน้าศาลแพ่งและพาณิชย์ (President of the Civil and Commercial Court) โดยขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อพิพาทหรือรูปคดี ซึ่งแต่เดิมกำหนดให้องค์คณะในการพิจารณาคดีต้องประกอบด้วยผู้พิพากษาอย่างน้อยสามคน (2) กฎหมายใหม่ยังช่วยลดระยะเวลาอุทธรณ์ในศาลชั้นต้นของศาลแพ่งและพาณิชย์ของ QFC และศาลกำกับดูแล QFC จาก 60 วัน เป็น 30 วัน ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของศาลอื่น ๆ ในกาตาร์ ช่วยลดระยะเวลาในการดำเนินคดี และเพิ่มความรวดเร็วให้แก่กระบวนการยุติธรรม และ (3) กฎหมายใหม่ได้ประกาศกฎระเบียบค่าธรรมเนียมศาลใหม่เพื่อสร้างมาตรฐานและการใช้สิทธิอย่างแท้จริง ในการนำข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาล และป้องกันการเรียกร้องที่อาจไม่เป็นสาระถึงขนาดที่จะส่งผลให้กระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

* * * * *

ตัวชี้วัดภาษีที่สำคัญในกาตาร์

ตัวชี้วัดทางภาษี	รัฐ	QFC
สิ้นสุดปีงบประมาณ	ปีปฏิทิน	ปีปฏิทิน
บริษัท		
อัตราภาษีเงินได้	10% (หรือขั้นต่ำ 35%)	10%
ภาษีกำไรจากการขาย	10% (หรืออัตราทางเลือกที่เกี่ยวข้อง)	10%
ภาษีขายทั่วไป	ไม่ใช่	ไม่ใช่
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	ไม่ใช่	ไม่ใช่
พื้นฐานของการเก็บภาษี	ดินแดน	ดินแดน
บุคคลธรรมดา		
อัตราภาษีเงินได้สูงสุด	ไม่ใช่	ไม่ใช่
ระบบประกันค่าจ้าง	ปรับใช้	ไม่ใช่
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย		
- เงินปันผล	ไม่ใช่	ไม่ใช่
- ดอกเบี้ย	5% (สำหรับสถาบันการเงิน)	ไม่ใช่
- ค่าลิขสิทธิ์	5%	ไม่ใช่
- ค่าธรรมเนียมการบริหาร	5% (ยกเว้นค่าใช้จ่ายสำนักงานที่จ่ายโดยสาขาให้กับสำนักงานใหญ่ต่างประเทศ ทั้งนี้ เป็นไปตามที่กำหนด)	ไม่ใช่
ภาษีการโอนกำไรของสาขา	ไม่ใช่	ไม่ใช่
ศุลกากร	อัตรามาตรฐาน คือ 5% อัตราอื่น (0%, 50%, และ 100%) ขึ้นอยู่กับลักษณะของสินค้านำเข้า	QFC Entities ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำกิจกรรมการนำเข้า แต่ให้ QFC สามารถใช้ตัวแทนในการดำเนินพิธีการศุลกากรเพื่อการนำเข้าสินค้าที่จำเป็นใด ๆ
การควบคุมการแลกเปลี่ยน	ไม่ใช่	ไม่ใช่
การใช้เงินทุนที่มาจากหนี้	ราคาระหว่างคู่สัญญาต้องเป็นมาตรฐานเดียวกันกับราคาที่กำหนด	ปรับใช้หลักเกณฑ์ข้อห้ามที่กำหนดโดย QFC

ตัวชี้วัดทางภาษี	รัฐ	QFC
	ให้กับคู่สัญญาภายนอกที่มีได้เกี่ยวข้องกับคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย (ราคาตลาด) ดอกเบี้ยที่เกิดจากการใช้ประโยชน์จากเงินทุนดังกล่าวต้องไม่เกินกว่าสามเท่าของมูลค่าหุ้นทั้งหมด	
การโอนเงินทุน	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดให้มีรายงานรายประเทศ - ไฟล์ท้องถิ่นและไฟล์หลักตามข้อกำหนด - การปรับใช้ระเบียบการโอนเงินทุน - การประกาศเกี่ยวกับการโอนเงินทุน 	ราคาระหว่างคู่สัญญาต้องเป็นมาตรฐานเดียวกันกับคู่สัญญาภายนอกที่มีได้เกี่ยวข้องกับคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย (ราคาตลาด) และกระบวนวิธีของ OECD สำหรับการแบ่งผลกำไร
การแลกเปลี่ยนข้อมูล	เป็นไปตามกฎหมาย Financial Account Tax Compliance Tax และข้อกำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทั่วไป	

อนุสัญญาภาษีซ้อนที่มีผลบังคับใช้ (สถานะ ณ มกราคม 2567)

Albania, Algeria, Argentina, Armenia, Austria, Azerbaijan, Barbados, Belarus, Bosnia & Herzegovina, Bermuda, Brunei, Bulgaria, Chad, China, Croatia, Cuba, Cyprus, Czech Republic, Ecuador, Egypt (จะมีผลบังคับใช้ในเดือนมกราคม 2568), France, Georgia, Greece, Guernsey, Hong Kong, Hungary, India, Indonesia, Iran, Ireland, Isle of Man, Italy, Japan, Jersey, Jordan, Kazakhstan, Kenya, Kyrgyzstan, Latvia, Lebanon, Luxembourg, Macedonia, Malaysia, Malta, Mauritius, Mexico, Monaco, Morocco, Nepal, Netherlands, Norway, Oman, Pakistan, Panama, Philippines, Poland, Portugal, Romania, Russia, Senegal, Serbia, Seychelles, Singapore, Slovenia, South Africa, South Korea, Spain, Sri Lanka, Sudan, Switzerland, Syria, Tunisia, Turkey, Ukraine, United Kingdom, Venezuela, Vietnam, Yemen

อนุสัญญาภาษีซ้อนที่รอการสรุปหรือการลงมติรับรอง (ข้อมูลถูกต้องตามวันที่ได้เผยแพร่ ณ มกราคม 2567)

Belgium, Congo, Eritrea, Ethiopia, Fiji, Gambia, Mauritania, Nigeria, Paraguay, Rwanda, San Marino, Saudi Arabia, Somalia

* * * * *